

DE NOORD-BRABANDER.

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS-PRIJS

Voor de Stad, /12-
Franco per post, » 14-.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

ADVERTENTIEN.

15 cent de regel
behalve 35 cent regel.

(Verschijnende driemaal ter week: Dinsdag, Donderdag en Zaterdag)

KERKELIJKE STAAT

ROME 11 Januarij. Eerzusteren had het groote taalfeest plaats, dat jaarlijks door de kweekelingen der Propaganda des Zondags na Driekoningen gevierd wordt. Deze plegtigheid is allerbelangrijkst, zoowel voor de vreemdelingen als voor de inwoners, en vooral merkwaardig, omdat men bij die gelegenheid een ontegenzeggelijk bewijs geeft van de algemeenheid der Katholieke Godsdienst. Nadat de talrijke toehoorders eenige oogenblikken gewacht hadden, traden Z. K. H. Prins Frederik van Pruisen, en de Groot-Hertogin van Mecklenburg-Strelitz, met hun gevolg de rijk versierde zaal binnen. Kort daarna, kwamen vier Kardinalen, een groot getal Bisschoppen, Prelaten en andere voorname personen, waaronder men ook den Luiten.-Generaal Resta, Kommandant der Pausselijke troepen opmerkte.

Een kweekeling der Propaganda, geboortig van Philadelphia, opende de vergadering met eene Latijnsche redevoering, waarin hij het doel der plegtigheid verklaarde. Na dat hij geëindigd had, volgden de talrijke redenaars elkander naar de tribune op, die in het midden der zaal stond.

Een Hollander droeg het eerst een dichtstuk in de Hebreuwsche taal voor; een kweekeling van het eiland Cyprus las er een in de Rabijnsche tongval, en na hem sprak Abdallah Astorani, een Maroniet, eene redevoering in de Syrische taal uit. Deze voorlezingen werden gevolgd van een Samaritaansch stuk, geschreven en gedeclameerd door een inboorling uit Bethlehem; een Chaldeer hield eene redevoering in de onbeschaafde taal van zijn land; een Amerikaan uit Charleston las een Latijnsch treurdicht voor, en een kweekeling uit Aleppo, een dichtstuk, dat in het Arabisch, zijne moedertaal, was geschreven, en wiens welklinkende verzen men luide toejuichte.

Vervolgens kwam een inwoner van Constantinopel, die Turksch sprak; daarna was de beurt aan de Armenische taal. Een Pers drukte zich in zijne landtaal uit, en Habbas Dahdah, inboorling van den Libanon, gaf eene taalproeve der Sabijnen (aabbidders van het vuur), die, volgens zeggen, in groot getal den Libanon bewonen. Op dezen redenaar volgde een Ierland, die een Italiaansch klinkdicht voorlas, vervolgens droeg men oude en nieuw-Grieksche dichtstukken voor. Twee jonge Indianen uit Pegu stonden vervolgens op en hielden eene zamenpraak in hunne moedertaal. Een kweekeling van Madras, Mac Aliffe, droeg een dichtstuk in de Tamulsche taal voor, hij werd opgevolgd door een Chaldeer van Diarbekir, die zich in het Kurdisch deed hooren, en deze werd weder op zijne beurt door een Georgier vervangen, die zich in zijne landtaal uitdrukte.

Een Ancyraner droeg een Italiaansch dichtstuk voor, dat door alle Italiaansche toehoorders werd goedgekeurd. De taalproeven die men vervolgens gaf, waren het Celtisch, door een Amerikaan van Nieuw-Schotland, het Iersch, het Schotsch, het Illyrisch, het Bulgaarsch en het Poolsch. Daarna trad een jonge Duitscher uit Paderborn op, die een Latijnsch punt dicht voorlas. Op dezen volgde Albert Nicola van Coblenz, welke een schoon Hoogduitsch dichtstuk over de geboorte des Zaligmakers reciteerde, en door alle duitsche toehoorders maar vooral door Prins Frederik van Pruisen werd toegejuicht.

Een inwoner van Dublin gaf vervolgens eene proeve van Engelsche dichtkunde, op dezen volgde een Hollander, die zich in zijne taal deed hooren, en een inwoner uit Goa wiens donker bruine kleur den Indi-

anschen inboorling verraadde, die zich van de Concanische landtaal bediende, welke taal door de inwoners der omstreken van Goa gesproken wordt.

Na hen hoorde men een Spaansch punt dicht van Scandella uit Gibraltar en een fraai Fransch dichtstuk gemaakt door Mamie uit Fransch-Zwitserland. Hierop volgde een Katalaansch klinkdicht, eene Italiaansche canzone, door een Amerikaan van Washington, en eene redevoering door een Albanees in de landtaal zijner natie. Vervolgens vestigde men zijne aandacht op eenen moor uit Schoa, die zich in de Abyssinische taal uitdrukte, en op eenen Egyptenaar, die een dichtstuk voordroeg; na dezen stond een andere Abyssinier op, zoo zwart als git, die eene redevoering in het Ethiopisch hield. De toehoorders werden vooral verbaasd, toen zij drie jonge Chinezen diep voor hen zagen buigen en eene Chinese herderszang hoorden voordragen, die zij met een Nationaal gezang uit de provincie Schansi, hun Vaderland, eindigden. Het is onmogelijk een denkbeeld te geven van de toejuichingen welke dezen jongen Chinezen te beurt vielen: men deed dit herhaalde malen. Een andere Chinees, van Canton geboortig, die zich in zijne moedertaal zou doen hooren, moest lang wachten, eer hij zijn welluidend gezang kon beginnen, en toen hij geëindigd had, werd hij niet minder toegejuicht dan zijne landgenooten. Een Albanees, een Constantino-politaan en een Birman, eindigden de plegtigheid door eene Italiaansche *Zingraziamento*, welke de toehoorders met eene diepe aandoening de zaal deed verlaten. Dezelfde plegtigheid werd gisteren herhaald. De Aartsbisschop van Salzburg, verscheidene afgezanten van vreemde mogendheden, en een groot getal geleerden waren hierbij tegenwoordig.

— ROME 17 Januarij. Overbeck heeft de schets van een groot schilderstuk, dat voor eene der kerken van zijne geboortestad, Lubeck, bestemd is, afgewerkt. Nooit is eene compositie van dezen grooten meester zoo toegejuicht. Thorwaldsen en Camuccini, de directeurs der twee scholen, die elkander de kunst betwisten, konden geene woorden vinden om hunne goedkeuring over dit heerlijk schilderstuk naar waarde uitdrukken.

De kunstenaar heeft tot onderwerp zijner compositie gekozen, het oogenblik, dat de begrafenis des zaligmakers voorafgaat.

Rondom het ontzielde ligchaam van den Godmensch, staan Maria, Martha, de welbemide Apostel, Nicodemus en Joseph, van Arimathea.

De karakters zijn met eene bewonderenswaardige zuiverheid en een diep gevoel afgebeeld. Overbeck heeft ons reeds lang aan de schoonheid en de overeenstemming der lijnen gewoon gemaakt; maar in dit stuk is eene zekere volkomenheid van vormen en eene uitgebreidheid van stijl, die vele liefhebbers verbaasd hebben doen staan.

— De Graaf C. . . heeft in Italie eenen zeer schoonen hond uit Terre-Nenve gekocht, die verre boven de Munitos en anderen van deze soort verheven is. Men verhaalt van dit dier bijna ongelooftelijke dingen. Hij speelt schaak en ook met de kaart; hij doet de bewerking van de vier hoofdregelen der rekenkunde zonder ooit eene fout te maken, en hij spreekt duidelijk 33 fransche woorden waaronder er 6 zijn van vier lettergrepen. Een Engelschman heeft den graaf C. . . voor dezen hond, die hem 24,000 franken gekost heeft, reeds 4,000 ponden sterling aangeboden; doch de graaf kon niet tot den verkoop besluiten. —

YONISCHE EILANDEN.

Onze Lezers zullen zich de onlusten herinneren, die onlangs te Corfu ter gelegenheid van eene processie door de Engelsche troepen waren uitgelokt.

Brieven uit Corfu, van den 11 dezer, melden, dat thans de rust hersteld is. De Lord Commissaris had verscheidene bijeenkomsten met Sir Stratford Canning, Ambassadeur te Konstantinopel, die juist op het oogenblik, dat de onlusten begonnen, op het eiland was aangekomen; het schijnt, dat men den raad van dezen geleerden diplomaat gevolgd heeft. Intusschen hebben de voorname personen van Corfu hun beklag gedaan over de Engelsche overheid, en verlot aangevraagd om eene deputatie naar de Koningin van Groot-Brittannie te zenden:

— Het garnizoen van het Eiland, is door een bataillon van Maltha versterkt.

DUITSCHLAND.

Den 21 Januarij had te Bamberg de begravenis plegtigheid van Mgr. de Aartsbisschop plaats.

Bij de lijkstaatsie zag men Mgr. de Bisschop van Wurtzburg, verzeld van verscheidene zijner Kanonniken, het Kapittel van Bamberg, de president der regering, de burgerlijke en militaire autoriteiten, het corps officieren, de magistraten, de schepenen der gemeente en de geestelijkheid van Bamberg.

De lijkkoets was van 24 geestelijken omringd, die de doodkist in de hoofdkerk hebben gedragen. Alle winkels waren gesloten. —

— FRANKFORT, 29 Jan. In de vergadering gehouden zitting der Duitsche Bondsvergadering (de derde sedert de opening harer zittingen van dit jaar) heeft de plegtige invoering plaats gehad van den Heer von Scherff, als gezant van den Koning-Groothertog van Luxemburg.

IERLAND.

Bij de verkiezingen van Dublin, bedroeg de meerderheid voor Lord Gregory, torijsch kandidaat, op Lord Morphet, een liberaal, 349 stemmen.

ENGELAND.

LONDEN 28 Januarij.

De leden der verschillende genootschappen hebben den Koning van Pruisen een adres aangeboden, om Z. M. te verzoeken elk hunner te vereeren met het honorair lidmaatschap aan te nemen.

Onder het getal dezer Genootschappen telt men dat der Geographie, der Kruidkunde, der Statistiek, der Geslachtkunde, en de Koninklijke Societeit der Kunsten. Dezelfde uitnodiging zal ook aan den Baron de Humboldt gedaan worden, die Z. M. vergezelt. De Vader van den tegenwoordigen Koning had een dergelijke uitnodiging ontvangen en aangenomen, in 1814, toen hij te Londen bij het Vorstelijk bondgenootschap tegenwoordig was.

SPANJE.

In ons vorig nummer hebben wij gewag gemaakt van een goddeloos wetsontwerp door den minister van justitie aan de cortes aangeboden, om de betrekkingen van dit land met het hof van Rome te regelen of liever afte schaffen. Ziehier hetzelfde:

Wetsontwerp, door den Minister van Justitie aan de Cortes aangeboden.

Art. 1. Het spaansche volk erkent niet meer en

verstoet de voorbehoudingen betrekkelijk de magt der Bisschoppen, den Pausselijken Stoel enz. — Krachtens welke de Spaansche Kerk altijd in hare dringendste behoeften is verwaarloosd geweest.

Art. 2. Alle correspondentie, brekken, om van het hof van Rome eenige gunsten, dispensaties en andere toelatingen, van welke ook zij, te vragen, is verboden. De overtredende partijen zullen gestraft worden als bij de wet bepaald. titel 13 boek 1. van de nieuwste verzameling.

Art. 3. Brevens, Pausselijke bevelschriften, bullen en alle andere brieven of dépêches van het hof van Rome, die buiten weten van het hof van Spanje, aan personen gezonden worden, die in het koninkrijk wonen, zullen niet alleen verboden zijn in beoefening gebragt te worden, maar zelfs niet langer dan 24 uren door degenen die dezelve aangaan, mogen worden gehouden: na welken tijd men dezelve aan het gouvernement zal moeten vertoonen. Iedere overtreding op dit artikel is aan dezelfde straffen van het voorgaande onderworpen.

Art. 4. Het is verboden zich tot het hof van Rome te wenden om dispensatie van bevelschriften te verzoeken, geen geschrift tot dit einde, zal deszelfs uitwerking mogen hebben.

Art. 5. Van heden af, en zoo lang er in het burgerlijk wetboek niet in het juiste onderscheid tusschen het contract en het Sacrament des Huwelijks zal voorzien zijn, zullen de bevelschriften geregeld worden. De overheid zal bepalen wie de dispensaties zal geven. De aartsbisschoppen en bisschoppen van Spanje bezitten ten dien einde zoo wel door hen zelve als door hunne vicariussen de noodige magt om dispensaties te verleenen, volgens de bijzondere gedragslijn, welke de prelaten hunne voorgangers hebben onderhouden, en zijn gehouden zich in dat punt naar de voorschriften van het concilie van Trenthe te gedragen, hetwelk inhoudt, dat de dispensaties zelden en dan nog maar alleen gratis moeten worden toegestaan.

Art. 6. Onder geene titel hoegenaamd zal er geld van of voor rekening van Spanje, het zij regstreeks of door tusshenkomst naar Rome mogen gezonden worden, om godsdienstige redenen, op straffe van al het gezondene te verliezen, indien het in handen kwam, of eene boete te betalen, ten bedrage van het dubbele der gezondene som en bovendien de straffe bij bovengenoemde wet te ondergaan, volgens titel 13 boek 1 van de eerste verzameling.

Art. 7. Ten geenem tijde zal in Spanje een afgezant, met de magt om dispensatie of gunsten te verleenen, worden toegelaten, de magt, hun ten dien einde verleend, zal voorbehouden worden, wanneer zij hunne bullen ter visa zullen aanbieden.

Art. 8. De natie stemt niet toe in de ingevoerde voorbehoudene magt van het hof van Rome, om de Prelaten van de kerken van Spanje en onderhoorige landen te bevestigen en derzelve bullen te verzenden; dit punt moet geregeld worden naar het 6° canon van het 12 concilie van Toledo, en de zuiverste tucht der Spaansche Kerk.

Art. 9. De geestelijken door eene der gezegde kerken voorgesteld, die hunne bevestiging te Rome of de toezending van bullen zullen zoeken te verkrijgen, zullen even als de aartsbisschoppen, die het pallium beproeven te verkrijgen, en bisschoppen, die het met bedrog weten te bekomen, uit het rijk verbannen en hunne tijdelijke goederen verbeurd verklaard worden.

Art. 10. Dezelfde straffen van het voorgaande artikel zullen worden toegepast op de prelaten, die weigeren aan de tegenwoordige wet te gehoorzamen.

Art. 11. In den Paus de hoedanigheid van het hoofd der kerk eerbiedigende, zoo zal de loop van alle gemeenschap hierop betrekking hebbende, blijven voortduren, maar alle correspondentien zullen door bemiddeling van het gouvernement moeten worden opgezonden, dat eerst zal onderzoeken of dezelve wel tot deze soort behooren; en zoo zij niet erkend worden hiertoe te behooren, zullen dezelve ingehouden worden.

Art. 12. De gebedsvereeningingen (*agencias de preces*) zoowel te Rome als te Madrid ingeseld, zijn afgeschaft.

Art. 13. Alle wetten zijn vernietigd en de natie doet afstand van alle toelatingen, welke ten haren gunste door den pausselijken stoel zijn toegestaan; en zij stemt in geenen deele aan de voorbehoudene magt toe, die strijdt tegen hetgeen bij de tegenwoordige wet is ingesteld en bepaald.

Art. 14. Er zullen van de aartsbisschoppen en bisschoppen van het rijk circulaire gezonden worden, om hun te verplichten de schikkingen der tegenwoordige wet te

vervullen en op de krachtadigste wijze tot het behoud der gewetenswet hunner respectieve diocessen, malle te werken, door hen de regtvaardigheid en de noodzakelijkheid te doen kennen, welke het gouvernement en de Cortes hebben doen besluiten de voorbehoudene maatregelen te nemen.

MADRID 20 Januarij 1842. —

JOSE ALONSO.

FRANKRIJK.

— PARIS 31 Jan. De groote deputatie van de Kamer der gedeputeerden heeft gisteren haar adres den Koning Louis Philippe aangeboden. De Koning heeft hoofdzakelijk geantwoord, dat het hem aangenaam was zulke getuigenis te ontvangen; dat door zulke overeenstemming der 3 magten de openbare orde, en de nationale vrijheden zou bewaard worden. Zoo zal Frankrijk meer vertrouwen in de toekomst vinden, en den overmoed van diegenen beteugelen, welke in het geheim hunne gevaarlijke pogingen smeden, terwijl zij levens diegenen van dezen zal afzonderen, die zich mogten hebben laten medeslepen alleen op het vooruitzicht van eenen goeden uitslag.

— Men schrijft uit Nantes, dat aan de stoomboot de *Riverain* op den 24 Jan. een droevig ongeluk heeft plaats gehad: op het oogenblik dat zij te Ancenis stil stond, is de stoomketel gesprongen. De stoker werd op 20 voet van zijne plaats verbrijzeld neergeworpen; 24 personen, waaronder 6 vrouwen en een kind van 8 jaren, zijn vreeselijk gebrand: 3 personen zijn reeds overleden, en men vreest dat nog 10 anderen bezwijken zullen.

— De Generaal Cambroue, een der roemwaardigste mannen van het rijk, een krijgsman, wiens moed om zoo te zeggen tot een spreekwoord geworden was, is overleden. Wij zijn gelukkig genoeg, zegt de *Hermine*, de Nantes, hierbij te kunnen volgen, dat het leven van den braven held met eenen Christelijken dood is geeindigd.

— De gewezen-notaris Lehon wiens te kort zes millioen franken bedraagt, is veroordeeld tot eene gevangenis van vijf jaren, 3000 franken boete, vervallen verklaard van het burger en familierecht gedurende den tijd van tien jaren, bepaald bij Art. 42 van het wetboek van strafregt. Men zegt, dat sommige crediteuren ook zijnen broeder den Ambassadeur willen vervolgen, als deelgenoot van zijns broeders hant.

BELGIE.

— Men schrijft uit Luik, den 31 Januarij:

De huurder van eens hoeve, gelegen op het grondgebied van Ougrée en toebehoorende aan den Heer François Jamme, wilde steenkolen uit eene mijn halen die vroeger geopend was geweest en sedert dien tijd had moeten gedempt worden.

Hij koos ten dien einde Joseph Trillet, tot behulp. Laatsleden Woensdag, ging deze laatste des nachts ten twee ure in den mijn, die op eenige plaatsen 8 en op andere 6 ellen diep was. —

De huurder was aan den ingang gebleven, toen omstreeks vijf ure ongelukkiglijk eene onverwachte instorting plaats had, en den arbeider geheel en al bedekte, terwijl de andere vergeefsche pogingen in het werk stelde eerst om de aardklonten tegen te houden en later, om den ongelukkige te verlossen. Het gerucht van deze gebeurtenis werd weldra in den steenkoolmijn van Val-Benoit vernomen, en dadelijk begaf zich de meesterknecht met zeven mannen naar de plaats waar het ongeluk plaats had.

Daar gekomen aanzelde hij geen oogenblik. Hij liet dadelijk den mijn dempen, die ingestort was, om den grond vaster te maken, en duidde tegelijkertijd eenige voeten van daar de opening van eenen nieuwen mijn aan, waardoor men zich door middel van een doorgang naar de plaats zou kunnen begeven waar Trillet begraven was. Men werkte onafgebroken dag en nacht voort. Vrijdags daarna kwam het gemeentebestuur dat mede van deze gebeurtenis onderrigt was geworden, den arbeid nazien. De Heer Rosius, directeur der Steenkool mijnen van Sclessin, die Gillis-Bertrand van nabij gevolgd was, moedigde de arbeiders aan, ging zelf in den mijn en keurde het plan van zijnen moedigen meesterknecht, tot bevrijding van den ongelukkige zeer goed. Eerst Zaterdag vernam het bestuur der mijnen dit ernstig ongeval, en de Ingenieur gaf dadelijk den officier der mijnen bevel om naar die plaats te gaan, alwaar hij dan ook des Zondags avonds aankwam.

Maar zou de ongelukkige 50 jarige Trillet, echtgenoot en vader van zes kinderen nog leven? zouden de

pogingen die men in het werk stelde om zijn leven te redden, met vruchteloos zijn? Deze gedachte maakte de arbeiders treurig, die slechts met drie gelijk konden graven, en reeds kruid hadden moeten gebruiken om benevens van een el en 20 duimet die, te dueren springen. Dadelijk des Zondags ten negen ure begon men te peilen, maar men vooronderstelde, dat men niet verder dan op een el afstand van hem kon zijn. Er heerschte eene diepe stilte, men begint met eenigen angst te roepen, en weldra krijgt men antwoord van hem.

De troostvolle gedachte dat hij kan en zal gered worden, verdubbelt den ijver zijner verlossers. Zij willen zich naast de zijnen muur weg te krijgen, die hen nog van den ouden mijn afscheidt. Eindelijk willen zij de opening, die zij met gevaar gemaakt hebben, vergrooten, en reeds beproefd Trillet om er zijne beenen door te steken; maar, o smart! eene nieuwe storting heeft door de wegneming van een stuk rots plaats, en op dit oogenblik hoort men Trillet met eene klagenstem uitroepen, dat hij verpletterd wordt.

Wat nu gedaan? met minder hoop als eerst het bijna geeindigde werk weder aangevangen. Men ruimt alles voorzigtig op, men ondersteunt de bovenste hellingen, en deze dubbele werking, toonde grooter gevaar voor de werklieden, die aan niets anders dachten dan om een slagtoffer te redden. Zal hunne menschelevendheid dan niet met eenen gunstigen uitslag bekroond worden? Och ja, ten zes ure des avonds hadden zij de aarde weggeruimd en ten 9 ure, haalden zij den armen Trillet uit zijn graf, die met wanhoop en ongeduld door een zijner zonen gewacht werd, Trillet riep in het eerst uit: *Ci na rin*.

Ziedaar het nauwkeurig verhaal van dit ongeval, dat echter zoo gelukkig is afgelopen.

Hoe heeft Trillet van den Woensdag tot den Zondag avond geleefd? Uit voorzigtigheid, heeft men het hem nog niet ondervraagd; maar men heeft in eene zijner zakken een overblijfsel van tabak gevonden, dat heeft kunnen dienen om zijn leven te rekken, men heeft heden geene ongerustheid meer omtrent zijn herstel.

— De thans ontvangene Brüsselsche bladen behelzen eene aankondiging van de Belgische bank, inhoudende, dat zij, te rekenen van den 1 Februarij 1842, in hare kassen alleen hare eigene bankbriefjes en gouden of zilveren muntspecien zal ontvangen.

(Ned. Staats-Cour.)

NEDERLAND.

— BREDA 3 Febr. Zoo even is aan de militaire autoriteiten kennis gegeven, dat Z. M. de Koning van Pruisen, komende van Aitwörper om zich naar s Gravenhage te begeven, onze vesting vrijdag namiddag, of zaterdag morgen, passeren zal. Er moellen bevelen gegeven zijn, om Hoogstdezelve met 101 kanonschoten van de wallen te begroeten. Men vermoedt dat Z. M. alhier eenige oogenblikken vertoevende, de vesting in oogenschouw zal nemen.

Men meldt uit Maastricht, den 31 Januarij: Gisteren avond omstreeks 5 ure is Mgr. Paredis, bisschop van Hired en administrator apostoliek van Limburg, in deze stad aangekomen, en bij den Eerw. Heer Pastoor der St. Servaas-kerk afgestapt.

Dezen morgen, heeft de Prelaat het Sacrament des Vormsels aan bijna zestien honderd personen in de St. Servaas-kerk toegediend. Morgen en overmorgen zal dezelfde plegtigheid in de kerken van St. Mathias en van O. L. V. plaats hebben. Door het lange tijdsverloop waarin binnen deze stad het vormsel niet is toegediend, bedraagt het getal personen, welke dit sacrament thans zullen ontvangen bij de vierduizend.

Op Dinsdag morgen, zal eene groote Godsdiensplegtigheid in de St. Servaas-kerk plaats hebben. Mgr. de Bisschop, zal, bijgestaan door al de geestelijken der kerk, in zijn bisschoppelijk gewaad de H. Mis doen. Er zal eene loofmis met muziek en een plegtig lof gedaan worden. Het verblijf van den Prelaat geeft aan onze stad een feestelijk aanzien.

— Het gerucht loopt, dat het gouvernement weder in overweging genomen heeft, om het Atheneum van Waver op te heffen.

— Er is weer sprake, dat eindelijk de Heer van Maanen zal afreden; een Correspondent van de Atheneische Courant beweert, dat men alleen wacht, tot dat men een opvolger zal gevonden hebben; hetgeen moeilijkheid schijnt te ondervinden.

— s GRAVENHAGE 31 Januarij. Z. Exc. de Minister van Buitenlandsche Zaken heeft ter algemeene kennis gebragt, dat, ten gevolge van Zijner Majesteits besluit van 26 dezer, N° 80, voortaan voor de bui-

tenlandsche Paspoorten, in plaats van f. 90, zoo als tot hiertoe geschied is, slechts f. 8,40 zal worden betaald.

— De *Staats-Courant* van Donderdag behelst de volgende nieuwstijding:

Wij zijn in staat gesteld met zekerheid te berichten, dat Z. M. de Koning van Pruisen, bij Hoogstedszelfs terugreis van Londen naar Berlijn, dit land zal bezoeken, en naar alle waarschijnlijkheid op Zondag of Maandag aanstaande te s-Gravenhage zal aankomen.

— In de *Staats-Courant* van gisteren leest men het volgende:

» Het *Journal du Limbourg* van den 29 Januarij treedt op als de tolk van het ongeduld, waarmede men in Limburg het tot stand brengen van een handelstractaat met België verbeidt, waaraan het hertogdom gezegd wordt eene groote behoefte te hebben. Het *Journal* beroept zich daarbij op eene koninklijke belofte, door Zijne Majesteit tijdens Hoogstedszelfs jongste verblijf in Limburg gegeven, en gaat zoo ver van te zeggen: *Het Koninklijke woord moet heilig zijn.*

» Maar zou men er dan aan twijfelen, dat de Regering, evenzeer als Limburg, en evenzeer als België, verlangt de grondslagen van zoodanig tractaat vastgesteld te zien? Zou men dan niet weten, dat de meest afdoende voorbereiding tot zoodanig werk bestaan moet in eene eindregeling van zoo vele nog aauhangige geschilpunten met België? En indien men nu aan het *Journal du Limbourg* te gemoet voerde, dat, ten einde de vriendabuurlijke betrekking met dat Rijk te vestigen, aan de afdoening van die geschilpunten alhier met klem en nadruk gearbeid word; dat in den laatsten tijd, dezerzijds, zoo veel inschikkelijkheid werd betoond, als met de belangen en de waardigheid des Lands slechts eenigzins bestaanbaar is; dat de Belgische commissarissen met de dezerzijds gedane voorstellen en de noodige bescheiden huiswaarts gekeerd zijn, en dat het nader antwoord daarop te gemoet wordt gezien, zouden dan de schrijvers van het genoemde Blad niet erkennen moeten, dat hunne klacht op zijn minst voorbarig was?

» Het is niet genoeg te klagen over het on vervuld blijven van wenschen. Men behoort daarbij billijkerwijze na te gaan, of die vervulling nu reeds tot het rijk der mogelijkheden behoort, en dit is — uit een staatkundig oogpunt — ten deze voor als nog het geval niet.

Over de voorgewende heerschzucht van den Paus van Rome, van de Katholieke geestelijkheid en de Jezuiten in Nederland.

(MEDEGEDEELD.)

Thans zijn wij tot de derde en laatste, maar ook ergste soort van heerschzuchtige menschen in Nederland gekomen — de *Jezuiten*! Als de *Kerkeode* over Jezuiten spreekt (wat nog al een enkel reisje gebeurt), dan kan hij zijnen *regtvaardigen* loorn niet inhouden, dan is hij zich zelven niet meer meester, dan wordt hij woedend, razend; dan dondert, bliksemt hij; dan kan hij geene woorden sterk genoeg vinden, om zijn afschuw en zijne verfoeiing van die orde uit te drukken. Hij zoude, ware 't hem mogelijk, met de Jezuiten handelen, gelijk Luther, in zijnen tijd, met den Paus, de Cardinalen, Bisschoppen, Monniken, en alle Papisten wenschte om te springen; dat is, hen allen, met eenen zwaren molensteen aan den hals, zoo maar even in het diepste der zee werpen! En geen wonder; want de Jezuiten (zoo als, eenige jaren geleden, een dapper Kolonel, in zijne taal, de vraag beantwoordde: » Waartoe zijn de Protestanten zoo gebeten op de Jezuiten? ») *de Jezuiten zijn het grof geschut der Katholijken* (a); zij schieten niet dan met monster-mortieren, waar tegen niets, en zeker geen los kruid bestand is. Dus, in eenen slag hen allen geveld — of Nederland raakt ten gronde! Daer, een poosje bedaar, Laat ons onderzoeken, of, en wie Jezuiten in Nederland zijn? en ten andere: *Wat kwaad zij, in hunne ontzand-*

(a) De *Kerkeode*, No. 2, 1841 bl. 8. noemt de *susters van liefde* [weer koddig!] de *tirailleurs der Pauselijke milizie*. Zoo zal weldra onze *formidabele armée* in volkomen slagorde gereedschap zijn: en dan hebben wij slechts het woord: » Voorwaarts! » van onze Generalissime af, te wachten, om op onze vijanden na te rukken. . . . En dan wee hun!

bare heerschzucht, voor Nederland berokkenen? — Alles door geldige bewijsstukken uit den *Kerkeode* gestaafd! — Doch vooral moet ik mijne geëuldige Lezers met Horatius toespreken: *Risum teneatis, amici; vrienden, houdt uwe lachpiereu vast! Zijn er Jezuiten in Nederland?* vraagt de *Kerkeode*, No. 6 bl. 22.

Ik had tot hiertoe, ter goeder trouw, gemeend, dat alléén zij Jezuiten zijn, welke zich in die orde hebben doen opnemen, en zich daaraan door heilige geloften gebonden hebben: en dezulken kende ik in Nederland niet velen. — Doch het lijkt er niet na! Er zijn er een *Legioen* in Nederland, veel meer dan de bezetene van het Evangelie duivels in had. O, kende de *Kerkeode* ze ook maar zoo in eens uitjagen, naar de varkens verwijzen, en met dezen de Zuidzee indrijven! Er bleef geen zwijn in Nederland meer over: er schoten er te kort — of men zou *nieuwe* zwijnen moeten vinden!

Intusschen, gij zijt benieuwd, Lezer, om al die Jezuiten, waarvan ons Land kriëbelt; te leeren kennen. De *Kerkeode* zal ze u optellen, niet de proef op de Som.

1°. Jezuiten zijn al die vroeger gemelde *ultra-Katholieke Geestelijken*. Waarom? Omdat zij hetzelfde willen als de Jezuiten (*Kerkeode*, No. 6 bl. 7, en passim). Dat is zoo klaar als de dag; wie zal daar iets op tegenzeggen? Ik niet.

2°. Jezuiten zijn (Monseigneur) van Bommel, Bisschop van Luik; de Pastoor *Wennekendonk*; de *Catholieke (Nederlandsche) Stemmen*, de *Noord-Brabander*, en andere *Dagbladen* (welke andere, zegt de *Kerkeode* niet). — Waarom deze allen? — Mgr. van Bommel, omdat hij een *vurig lofredenaar der Jezuiten* is (*Kerkeode*, No. 6 bl. 22, No. 7 bl. 25). — De Pastoor *Wennekendonk*, omdat hij eenen *brief tegen Prof. Siegenbeek* heeft geschreven, waarin de *Jezuiten zeer worden geprezen*, en de *Schrijver* (o gruwel!) te kennen geeft, dat de *Leeraars van het H. K. Seminarium te Kulenburg Jezuiten waren* (*Kerkeode*, No. 6, bl. 22). — De *Catholieke (Nederl.) Stemmen*, de *Noord-Brabander* en andere *Dagbladen*; omdat daarin *lofspraken aan die orde* gegeven worden (*Kerkeode*, No. 6 bl. 22). — Dus, mag ik hieruit besluiten, en de *Kerkeode* zal het mogelijk daarmede eens zijn: dus was *Dakus* (ofschoon met den naam een Anglikaansch Protestant) een Jezuit, een ijverig Jezuit; want hij heeft een werk uitgegeven (waaruit wij later nog iets zullen aanvoeren), in 't welk de *Jezuiten heilig* verdedigd worden, en hun allen lof wordt toegewagid.

3°. Jezuit is de Heer van Vree, Hoofd-Directeur van het *Instituut van onderwijs en opvoeding te Katwijk*. Waarom? omdat hij in 1840, te Utrecht bij Schikhoff, heeft uitgegeven een *Latijnsch boek, het werkje van Augustinus: DE CATECHISANDIS RUDIBUS, etc., waart achterop prijkt de leus der Jezuiten: A. M. D. G., dat is: AD MAJOREM DEI GLORIAM; alles ter bevordering van Gods eere* (a) (*Kerkeode*, No. 6 bl. 22). Jezuit is wederom en nog eens de *Noord-Brabander*: — omdat hij in zijn *Nommer van 14 September 1841, een in schijn zeer schoon ontwerp van een instituut van nijverheid of school voor Landbouw, handwerken en nuttige kennis voordraagt: doch welk Instituut weder zou staan onder de toeding van een of meer Geestelijken, met wie men er over in correspondentie kan treden door middel van de Redactie des Noord-Brabanders: onder dezelde Letter A. M. D. G., een wank voor de ingewijden, wie de leiders van dat Instituut zullen zijn* (b). — Wel, dat zullen, volgens deze bevelen, Jezuiten zijn, niet waar, *Kerkeode*?

Doch een enkel tusschenwoordje hier. Ik mag het niet ontkennen, ik ben tot dusverre, geen *ingewijde* in de Jezuitische geheime-gewesten; ik wist niet, dat alle die iets ondernemen of doen *ter bevordering van Gods eere*, Jezuiten zijn. Deswegens thans ingeticht: zoude ik nog wel eene Jezuiten lijst kunnen opmaken, waardoor ligt drie nommers des *Kerkeoden* zouden aangevuld zijn. Dan ik wil mij bekorten; ik zal er ten proeve slechts weinigen noemen, die mij op het oogenblik als *kreemtsoorlige*, maar toch (Vol-

(a) De *Nederlandsche* overzetting late ik voor rekening van den *Kerkeode*.

(b) Wat zal de *Kerkeode* thans wel van den *Noord-Brabander* denken, nu een Katholijk Geestelijke mede aan de Redactie is?

gens deze toepassing) *waarschijnlijken*, in vallen, en waaraan, als *zoodanigen* misschien nooit iemand zelfs geen *Kerkeode*, gedacht heeft. — Jezuit den is geweest *Samuel Pitiscus*. Waarom? omdat hij op het einde van elk deel zijns *Lexicon Latino-Belgicum* uitdrukkelijk plaatst: *Ad solam Dei gloriam; alles ter bevordering van Gods eere alleen*. — Jezuit — H. *Frieseman*, welke zijn *Nam der Duitsch-Latijnsch Woordenboek* sluit met de woorden: *Deo soli sit gloria; aan God alleen zij de eere!* — Jezuit — *Cornelius Schrevelius*, getuige deszelfs *Lexicon Graeco-Latinum*, waar achter in Grieksche woorden staat: *aan God zij de eere!* —

Ziedaar dan wederom uit duizenden, drie Jezuiten, welke tot nog toe wel deftig als Protestanten te boek stonden! —

Weg dus met die Jezuitische Woordenboeken uit de Latijnsche en Grieksche scholen, waar dezelve mogelijk nog verkeeren! Doch wees getroost, christene jeugd. Gij zult in het eerste niet veel verliezen, dan eene menigte van, voor uwe onschuld gevaarlijke, bewoordingen, vertalingen en verklaringen, naar 't schijnt bij voorkeur gekozen. Het tweede heeft, om zijn gebrekkig samenstel, mogelijk ook wel om de weinige kiescheid, nooit veel opgang kunnen maken: en het laatste! ofschoon voor zijnen tijd het gansch van verdiensten onbloeit, en misschien wel ten onregte door sommigen eene *Kelzbrug* genaamd, is toch heden door veel voortreffelijker Grieksche Woordenboeken vervangen.

NIET Jezuit is Professor *Matthijs Siegenbeek*. En waarom? wijl hij in het *voorbericht zijner Leerredenen*, ten jare 1841, te Haarlem, bij A. Loosjes, Pz., in 't licht verschenen, *allerzedigst!* verklaart, dat hij deze zijne gewrochten ter wijde wereld inzendt, om te toonen, *dat er onder de Doopsgezinden ook nog welsprekende mannen gevonden worden!* — *alzo niet ter bevordering van Gods eere.*

Maar Jezuiten nog zijn geweest (deze Jezuiten hadde men in geen drie dagen geleden) *Doctor Martin Luther* en *Jan Calvyn* c. s.: Jezuiten, zeg ik, er valt niet aan te twijfelen. Immers er werd, huns beweren, Gode in de Katholieke Kerk geene zuivere eer meer aangeboden.

Dus, ter bevordering van Gods eere, ondernamen die mannen de *gezegende!* Hervorming! *Ter bevordering van Gods eere* schaften zij de *Oorbiecht*, het *celibaat der Priesters* (c), de *noodzakelijkheid der goede werken*, het *vasten*, het *H. Misoffer*, en ik weet niet wat nog al, af! Doch, zult gij zeggen, Lezer: » Nu begint gij er even wel den draak mee te steken: althans zij kwamen nog niet in aanmerking: en nergens leest men, dat de H. Ig-natius met Luther of Calvyn gemeene zaak gemaakt hebbe. » (d) Zóó redeneert gij, goede Lezer, en misschien menig onnoozle bloed met u. Maar gij zijt niet van de *ingewijden*. Vraag het den *Kerkeode*: deze zal u leeren (No. 7, bl. 26), dat er reeds

4°. Jezuiten waren, tijdens de Zaligmaker in zijn sterfelijk leven onder de menschen omwandelde, *aan welke Jezuiten de Heer wederstand heeft geboden*: in één woord, dat de *Parizéers* niets anders dan Jezuiten, louter Jezuiten waren.

(a) Over het *celibaat* heeft de *Kerkeode* (in No. 10 en No. 1 1842) twee *curieus!* artikels. Ik heb nooit geweten, dat de huwtrouw van den Predikant zoveel nut bij de Protestanten sticht; nog minder, dat deze *liever Juffer*, zoowel als *Domine*, het *hoofd der gemeente* is. Dat alles heeft mij het eerste artikel geleerd. Binnen kort mogelijk zien wij die *Looveressen* ten knusel verschijnen! Wat het tweede artikel om het lijf hebbe tegen het *celibaat* heb ik niet kunnen vatten.

(b) Luther stierf ten jare 1546. Calvijn in 1564: de orde van den H. Ignatius werd, voor de eerstemaal, goedgekeurd door den Paus Paulus III, in 't jaar 1540. Alzo, Calvijn heeft nog al wat van de Jezuiten gezien; zoo veel immers, dat hij jegens dezelve den zijnen deze gedagtdijns voorschreef:

» Jesuita vero, qui se maxime nobis opponunt; aut, *hédandi*, aut, » si hoc commodé fieri non potest, *ejicienti*, aut *certe unenda* » *citis opprimendi sunt.*»

DEET 184

» Wat de Jezuiten betreft, welke onze grootste tegenstanders » zijn, deze moeten of geworgd, of, kan dit niet goed, *verban-* » den, of althans door *degen en suster overluden worden.* — » *Calvin apud Beza* t. 2. opz. 27. Apoc. 25. de modo prop- » gandi Calvinismum.

De Lezer oordeelt nu het verrijg, of de *Kerkeode* aan dit voorschrijft zijns Meesters oobgetrouw zij.

5. Eindelijk, *Jezuiten* zijn, volgens den *Kerkbode*, N°. 9. bl. 36. de *Redemptoristen* in *Beijeren*, dus ook wel in *Nedekland*, in *Willem*. Want, na een bericht, dat zij zich het *verlof hebben welen te bewerwen om in Beijeren een klooster te stichten*; laat de *Bode*, zonder eenige verandering van personeel, daarop onmiddellijk volgen: *Wat intusschen den Jezuiten in Beijeren niet ligt is, hebben zij veel gemakkelijker welen te erlangen in Nederland.* — Nu, ik zal het niet ontkennen; de *Eerwaarde en verdienstelijke Paters Redemptoristen*, ofschoon gansch onderscheiden van de *Jezuiten*, hebben van deze laatste toch vrij wat meer, dan *Luther, Calvyn* of de *Fransiziers!* —

De *Arnhemse Courant* geeft in zijn nummer van laatstleden Zaterdag een artikel over het *lager onderwijs* te lezen, waaruit wij het volgende afschrijven.

LAGER ONDERWIJS.

Geene zaak is van zoo hoog belang voor den staat als het onderwijs, inzonderheid het lager onderwijs. Met regt zou men dus in een goed bestuurd land mogen verwachten, dat voorwaarden en regten daarvan bij eene wet zouden geregeld zijn, gelijk de grondwet in haar artikel 145 onderstelt. Niets daarvan alzoó bij ons. Wel rust het lager onderwijs op eene wet van 3 April 1806, doch bij koninklijk besluit van 20 Maart 1814 in werking gebragt. Voldoet die wet in alle opzichten aan de inzichten en wenschen van onzen tijd? Zal men nog langer aan den wensch van meerdere vrijheid wederstreven; de wet niet alleen, maar alle toevoegselen en uitleggingen, welke zij door eene verkeerde praktijk gekregen heeft, handhaven?

Algemeen is de wensch naar meerdere vrijheid in het onderwijs. De speciale toelating moet niet langer gevorderd worden. Wanneer men bij ééne commissie van onderwijs is toegelaten, moet men bevoegd zijn om overal, waar men verkiest, de betrekking van onderwijzer te vervullen. Bekwaam in Gelderland, waarom zal men niet voor bekwaam gehouden worden in Zeeland? Die bekwaamheid moet blijken door een behoorlijk onderzoek: hier hebben alle burgers gelijkelijk belang bij; doch eenmaal bewezen hebbende bekwaam te zijn voor eenigen tak van het onderwijs, moet men dien overal mogen uitoefenen. Dat hij, die eene algemeene toelating had, buitendien nog eene bijzondere behoefde, heeft sedert jaren tot de grootste klagten aanleiding gegeven. Hierdoor zijn de grootste onbillijkheden geschied. Aan die bepaling vooral heeft men het te danken, dat eene gezindheid zich boven de anderen van het onderwijs heeft meester gemaakt. De regering heeft dit ingezien; zij heeft het willen verbeteren: maar in plaats van de wond te genezen, heeft zij haar slechts voor het oog met eene pleister bedekt, welke haar nog erger dreigt te maken. In eene zaak van louter burgerlijk maatschappelijke aard heeft zij aan godsdienstige partijchap nieuw voedsel gegeven.

De minister van binnenlandsche zaken schijnt er gevaar in te zien, dat men vrijheid hebbe om scholen zonder voorafgaande autorisatie op te rigten. Waarin bestaat dat gevaar? Toch niet hierin, dat men door de concurrentie, welke dan ontstaan zou, de openbare scholen in gevaar gebragt ziet, om een groot aantal harer leerlingen te verliezen; dat het lot der onderwijzers aan die scholen daardoor onguastiger zal worden. Vergoet men dan niet, dat deze onderwijzers in de meeste gevallen veel boven die van bijzondere scholen voor zullen hebben, door vaste jaarwedde, woning, enz.? Sommigen mogen door concurrentie lijden, dit zal toch niet wegnemen, dat zij steeds in het belang der maatschappij werkt. Concurrentie houdt leven in hetgeen anders, vooral bij ons, zoo dikwijls geneigd zou zijn in te sluimeren: het is de krachtigste prikkel, dien men in het belang der maatschappij bezigen kan. Indien hij, die alleen op eigene krachten zich verlaten moet, den voorrang verkrijgt boven hem, die door het openbaar gezag ondersteund wordt, zoo zal dit wel doorgaans een stellig bewijs wezen ten voordeele van den *privaat-onderwijzer*, ten nadeele van hem, die aan het hoofd der openbare school staat.

De regering vergeet ook, dat de grondwet haar de zorg alleen opdragt over het *openbaar* onderwijs, dat is dat, hetwelk van staatswege gegeven wordt. Met het *bijzonder* onderwijs heeft de regering niets te doen indien zij slechts zorgt, dat geen onbekwame zich daarmede belaste. Ook moet het onverschillig zijn,

hoe en waar men die bekwaamheid verkregen hebbe. Eene wet voor het lager onderwijs wordt niet alleen gevorderd, wegens de gebraken, welke een bijna 36-jarig tijdsverloop in de wet van 1806 aan het licht gebragt heeft, ook de uitleggingen en uitbreiding, welke haar de praktijk gegeven heeft, doen naar eene wet verlangen. Zoo schrijft b. v. de wet van 3 April 1806 het vergelijkend examen niet voor. Dit is echter door het langdurig gebruik regel geworden en zelfs bij Koninklijk besluit van 13 Augustus 1831 daarvoor erkend. Hierdoor zijn mede groote misbruiken ontstaan. Dat de bestuurders eener school, bij groote mededinging naar eene openstaande plaats, door een onderzoek het verschil van bekwaamheid tusschen de candidaten trachten te leeren kennen, ten einde den bekwaamste te kunnen kiezen, niets billijker. Maar daarom moet het nog niet tot eene volstrekte voorwaarde gemaakt worden. Dubbel verkeerd is het, wanneer men de vragen te voren opgeeft; hem dus, dien men voorthelpon wil, gemakkelijk zijne antwoorden kan ingeven of ook de vragen zoo kan inrigten, dat juist niet de *kanstigste*, maar de bij de commissie aangenamste gekozen wordt.

Wij hebben hier slechts enkele punten aangevoerd, welke eene wet op het lager onderwijs doen wenschen. Bij die wet moeten de algemeene beginsels, op welke het onderwijs hier te lande rusten zal, aangegeven worden; de voorwaarden gesteld worden, onder welke de regten zoo wel der onderwijzers als der onderwijs ontvangenden zullen gevestigd zijn. De nadere regeling en ten uitvoerlegging dier bepalingen kan dan aan de reglementen overgelaten worden.

ADVERTENTIEN.

's Bosch den 2 Februarij 1842. — Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen ZON, MEVROUW A. C. M. VAN DER DOES DE WILLEBOIS geboren LUYDEN.

Op den 30 Januarij is tot onze bittere droefheid overleden, onze geliefde en algemeen geachte moeder Vrouwe BERNISSE HARTOG, weduwe wijlen den Wed. Edelen Heer H. KANN, in den ouderdom van 65 jaren.

E. K. A. N. N.

Mede uit naam van mijne broeder en zuster en behuwbroeder en zuster.

IN HET BELANG VAN

Ouders en Voogden.

In een Geldersch Stadje, wordt in eene TABAKS-ZAAK, zijnde KERVERIJ, SIGARENFABRIEK en WINKELAFFAIRE gevraagd, een Jongeling, om in opgemelde zaak te worden opgeleid, tegen vergoeding van slechts eenig kostgeld. Opgave van ouderdom en godsdienst wordt verzocht onder Letter A. B. bij den Boekhandelaar D. A. A. DE ROOY te 's Bosch.

Ouders of Voogden genegen hunnen Zoon of Pupil geplaatst te zien als LEERLING met KOST en INWONING, in eene voornamelijk BIERBROUWERIJ en MOETERIJ, biedt zich de gelegenheid aan, voor een Jongeling uit een fatsoenlijken stand en niet beneden de 18 Jaren van de Roomsche Catholieke Godsdienst, om zich in het vak te kunnen oefenen. Adres onder Letter B. S. bij den Uitgever dezes Brieven Franco.

LEES HIER.

Beste LUKSCHE KALK te bekomen, gedurende het jaar 1842, aan de Kalkbrug te 's Bosch bij C. CAMP en L. REIJNDERS, 's Bosch, den 4 Februarij 1842.

Te Dordrecht ligt in lading om naar Batavia te vertrekken het nieuw gebouwde gekoperd koperschep NEBERLANDSCH FREGAT-SCHIP 'SHERTOGEBOSCH. Kapitein J. J. WESTERHOEK VAN MEERTEREN, uitmuntend ingerigt voor Passagiers en voerende een zeer bekwaame Scheeps-Doctor. Personen of Familien die naar Java wenschen te vertrekken of goederen te verzenden hebben, gelieve zich te adresseren ten kantore der Oost-Indische Scheepsredery bij den Heer J. A. SREYERS te Hertogenbosch, of bij de Heeren SANDERSEN & COMP. Cargadoors te Dordrecht.

De Notaris J. H. DE BERGH, residentende te Hertogenbosch, heeft in het openbaar provisioneel verkocht:

binnen 's Hertogenbosch.

1^e Koop. Een zeer groot en uitgestrekt GEBOUW voorheen gediend hebbende tot Concerzaal, bestaande in groote BERG PLATEN, ZOLDERS, KELDERS, PAKHUIS, WONING, STAL, KOETSHUIS en meer andere Gebouwen, Erven, en vorder Aanhooren, geq. k. 91, staande in de Orthenstraat bij de Geertrui ker.

Met de slagen voor f 4700.00.

2^e Koop. Een GEBOUW waarin WONING, ROESTAL en ZOLDER, een KOETSHUIS en ZOLDER, twee WONINGEN, WASCHHUIS, groote BLEEK en verder aanhooren in de Orthenstraat achter de vorige koop en strekkende met de Bleek tot de Dieze.

Voor f 1550.00.

De voorschreven twee koopen bijzonder geschikt tot het daarstellen eener Fabriek in Massa voor f 6250.00.

3^e Koop. Een HUIS en ERF, genaamd de Ro's ka in geq. D. 194, op het Hinthamerende neven de opgang naar de Wal. Voor f 550.00.

4^e Koop. Een onlangs geheel nieuw gebouwd HUIS en ERF, genaamd de Boerendans geq. D. 193, op het Hinthamerende, neven de vorige koop. Voor f 950.00.

5^e Koop. Een onlangs geheel nieuw gebouwd HOVENIERSWONING met KOE- en PAARDENSTAL en een MOESTUIN, groot te zamen 10 Roeden, 52 Ellen, op het Hinthamerende achter de twee vorige koopen.

Voor f 550.00.

De drie laatste koopen in Massa voor f 1775.00.

6^e Koop. Drie WONINGEN onder een Dak geq. D. 189 — 191, op het Hinthamerende in een Straatje loopende langs de 4^e koop.

Voor f 315.00.

7^e Koop. Een HUIS en ERF, geq. D. 495, in de Windmolenbergstraat neven den uitgang van de militaire Bakkerij. Voor f 450.00.

8^e Koop. Een HUIS, ERF en OPEN-PLAATS, genaamd het Witpaard, geq. F. 203, op de Weversplaats tegen over de Caserne, waarin de Tappers-affaire met zeer goed succes wordt uitgeoefend. Voor f 1800.00.

9^e Koop. Twee WONINGEN neven elander geq. A. 93 en 94, in de Kolperstraat bij het oud koorheersstratje. Voor f 1620.00.

onder Berlicum.

De LOO TIENDE, hebbende gedurende de laatste 12 jaren jaarlijks zuiver opgebracht f 176, Voor f 2575.00.

Alles bij gedrukte Bijetten in het breede omschreven, zullende de finale verkoop plaats hebben te Hertogenbosch, in het Stads-Koffijhuis bewoond bij WILLEM REGGERS, op Maandag den 14 Februarij 1842, des avonds ten 6 ure te beginnen.

MARKT-BERICHT.

De prijzen der granen alhier, van Donderdag den 3 Februarij 1842, zijn geweest.

Rogge (per Ned. Mud)	f 7.33 a - f 4.83.
Boekweit	- 6.33 a - 5.83.
Haver	- 2.50 a - 2.16.
Garst	- 0.00 a - 0.00.
Het Ned. pond Boter	- 0.82 a - 0.74.

De 3^e Roggebrood 30 Cents. Zijnde de middelprijs van de Rogge waarnaar de eeling van het brood op heden geschied f 5.22.

BIJENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

De belgische fondsen van den 3 Februarij, 1842.
De 2^e pct. 52¹/₂, de 5 pct. 101¹/₂, de 4 pct. 93 de 3 pct. 72¹/₂, de 4 pct. niet gen. Ard. 21¹/₂, Rome 1832 103.

Granenmarkt.

Te Amsterdam van Woensdag 2 Januarij 1842.

In Granen is heden niets omgegaan. Zaden zonder handel. Raapolie, op levering van het najaar slaauy, echter over het geheel met weinig handel; per 6¹/₂ f 61¹/₂, Vlieg f 60; Mei f 52¹/₂; Sept. f 43¹/₂; Oct. f 43¹/₂. Lijnolie per 6¹/₂ f 38; Vlieg f 37. Heinepotte per 6¹/₂ f 48, vlieg f 47.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

BEURS VAN AMSTERDAM, Heden, Woensdag 2 Februarij 1842. W. 3. 2^e pct. 51¹/₂, Dito 5 pct. 100¹/₂, Kassa f 26¹/₂. Restanten: 1¹/₂ Syd. 4¹/₂ pct. 91¹/₂, Dito 3¹/₂ pct. 76¹/₂, 0¹/₂, 5 pct. 98, Ard. 85 pct. 21¹/₂, Oude Russea 4 pct. 89¹/₂. Ter drukkerij van D. A. A. DE ROOIJ te 's Bosch.